

УДК 378.14.015.62

Кравцова Л.В., Зайцева Т.В., Камінська Н.Г.

Херсонська державна морська академія, Херсон, Україна

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПЕРЕВІРКИ КОМПЕТЕНЦІЙ

DOI: 10.14308/ite000643

У Херсонській державній морській академії проводиться дослідна експериментальна робота з інтеграції навчального процесу на основі компетентнісного підходу в державну освітню політику України. Одним із напрямків цієї роботи є створення та впровадження платформи дистанційної освіти для підтримки навчального процесу в Херсонській морській академії.

Система дистанційного навчання ХДМА побудована на основі відкритої платформи Moodle, яка пропонує широкий спектр можливостей для повноцінної підтримки процесу навчання в дистанційному середовищі – різноманітні способи подання навчального матеріалу, перевірки знань і контролю успішності. Особливістю розробленої системи є те, що ефективність стратегії навчання забезпечується врахуванням психологічних особливостей контингенту користувачів, кінцевої мети навчання, мотивації всього процесу отримання освіти, а саме, специфіки професії моряка. Одним з основних напрямків роботи була повна заміна класичної методики проведення екзаменаційної сесії на комплексне тестування, яке охоплює всі дисципліни від 1 до 5 курсу навчання та проводиться на основі платформи дистанційної освіти.

Результати проведеного експерименту показали, що власний сайт дистанційного навчання учбового закладу є дієвим засобом як вивчення навчального матеріалу, так і перевірки якості його засвоєння.

Ключові слова: система дистанційного навчання, компетентнісний підхід, компетенції, система тестування.

Постановка проблеми та її актуальність

Указом Президента України “Про заходи щодо пріоритетного розвитку освіти в Україні” від 30 вересня 2010 р. № 926 визначено низку заходів, спрямованих на реалізацію в Україні положень, спрямованих на узгодження національної системи із забезпечення якості освіти з загальною європейською.

Виходячи із сучасних вимог суспільства, забезпечення якості освіти має ґрунтуватися на формуванні у випускника вищого навчального закладу таких компетенцій та умінь, які б давали можливість майбутнім фахівцям застосовувати та практично використовувати отримані знання та уміння на сучасному ринку праці.

Основою запровадження компетентнісного підходу у вищій освіті має бути Національна система кваліфікацій. Компетентнісно-орієнтована професійна освіта — це реакція освіти на зміни, що відбулися в соціально-економічній сфері, на процеси, що з'явилися разом з ринковою економікою. В Національній системі стандартів вищої освіти чітко прописані вимоги до кваліфікацій фахівця та надається перелік соціально та професійно важливих знань, умінь, навичок та компетенцій, які вимагає від випускника вищого закладу ринок праці та сучасне міжнародне співтовариство.

Національна рамка кваліфікацій упроваджується з метою:

- уведення європейських стандартів та принципів забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців;

- забезпечення гармонізації норм законодавства у сфері освіти та соціально-трудова відносин;
- сприяння національному і міжнародному визнанню кваліфікацій, здобутих в Україні;
- налагодження ефективної взаємодії сфери освітніх послуг та ринку праці [8].

Сьогодні система дистанційного навчання є невід'ємною складовою навчального процесу практично кожного вищого навчального закладу. Інформаційний освітній простір, який визначається інформаційними та комунікативними технологіями, формує освітнє середовище, яке, з одного боку, забезпечує індивідуальний підхід до кожного студента, а з іншого, надає можливість контролювати його діяльність.

Упровадження мережевих інформаційних ресурсів істотно впливає на якість освіти, дозволяє, у сукупності з традиційними методиками, підвищити результативність управління самостійною роботою студентів всіх форм навчання, оптимізувати процес проходження окремих етапів пізнавальної діяльності. Крім того, очевидним є той факт, що у сучасному суспільстві практично всі професійні відносини будуються на базі інформаційних і комунікаційних технологій, тому й система освіти також є активним учасником цього процесу.

Особливо актуальним є питання впровадження системи дистанційного навчання в спеціалізованих навчальних закладах, таких, наприклад, як Херсонська державна морська академія. Відповідно до навчального плану, курсанти щорічно проходять плавальну практику, яка триває, як правило, від чотирьох до шести місяців, тобто курсант на цей період відірваний від безпосередньо аудиторного навчального процесу. Активне використання системи дистанційного навчання дозволяє йому не переривати теоретико-практичну складову навчання, підтримувати спілкування з однокурсниками, викладачами, отримувати необхідні консультації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми

Проблемам та умовам організації та впровадження дистанційної форми навчання були присвячені наукові роботи деяких вітчизняних та закордонних дослідників: Беккера Х., Бикова В.Ю. [1], Кухаренко В.М. [4], Моїсєвої М.В., Морзе Н.В., Олійника В.В., Полат Є.С., Смірної-Трибульської Є.М. [10], Триуса Ю.В. [11] та ін.

Проблему компетентнісного підходу в освіті розглядали в своїх дослідженнях вітчизняні науковці: Биков В.Ю., Овчарук О.В., Кузьміна Н.В., Бондаревська Є.В. та інші.

Зробивши аналіз публікацій Кравцова Г.М. [2, 3], Кухаренко В.М., Рибалко О.В. [5; 6], можна зазначити, що використання можливостей ІКТ у навчальному процесі потребує організаційної, дослідницької та методичної роботи з впровадження сучасних стратегій, форм та методів дистанційного навчання.

Аналізу змішаного навчання присвячені роботи Кухаренко В.М. [7], в яких автор наголошує, що даний тип навчання (дистанційно-аудиторний) підвищує мотивацію студентів, кваліфікацію викладачів, відбувається процес персоналізації навчання.

Аналіз праць вищезазначених авторів свідчить, що проблема розвитку предметних та професійно спрямованих компетенцій майбутніх працівників саме морської галузі залишається недостатньо вивченою. А аналіз ефективності та обґрунтування методичної системи використання дистанційної системи навчання при підготовці курсантів є на сьогодні відсутніми.

Мета дослідження

Головне завдання сучасної системи вищої освіти – це підготовка фахівця, що є конкурентоздатним на ринку праці у сфері діяльності, яку він обрав. Таке завдання вирішується тільки при наявності відповідних умов. Метою нашого дослідження є аналіз ефективності системи дистанційного навчання Херсонської морської академії, що здатна не

тільки забезпечити доступ до інформаційної бази навчального закладу, а також надати об'єктивну оцінку професійної підготовки майбутнього спеціаліста.

Ця робота безпосередньо пов'язана з глобальним проектом академії «Теоретико-методичні основи реалізації компетентнісного підходу в системі підготовки фахівців морської галузі», в якому беруть участь практично всі викладачі та співробітники ХДМА. Сайт дистанційного навчання, що розроблений власно творчою групою викладачів кафедри інформаційних технологій академії, в яку входять і автори цієї статті, безумовно, відіграє певну роль у цьому процесі.

Виклад основного матеріалу

Система дистанційного навчання Херсонської державної морської академії (СДН ХДМА) створена на базі широко відомої в освітніх колах платформи MOODLE. Ця платформа була обрана не випадково, а в результаті ретельного аналізу існуючих програм означеного напрямку. Перед виконавцями проекту постала не проста задача: створити таку структуру майбутнього сайту дистанційного навчання, щоб врахувати всю специфіку підготовки моряка міжнародного рівня, забезпечити якісну підтримку навчального процесу, комплексну перевірку знань, професійних вмінь, навичок у режимі незалежного комп'ютерного тестування.

Ця задача вирішувалася спільно з фахівцями всіх напрямків, тобто були задіяні представники методичного та навчального відділів, викладачі академії, у тому числі діючи капітани, механіки, досвід яких суттєво впливає на стратегію підготовки майбутніх моряків. Таким чином, було створено сайт дистанційного навчання ХДМА, структура якого відповідає науково-методичним та навчальним потребам саме цього навчального закладу.

СДН ХДМА MOODLE не тільки забезпечує курсанта/студента необхідними методичними матеріалами та можливістю працювати з ними в зручний для нього час, отримувати консультації викладача, вчасно виконувати практичні та лабораторні завдання та відправляти їх на перевірку, а й здійснює контроль рівня підготовки як з боку курсанта (самооцінка знань), так й з боку викладача (поточна оцінка знань). Особливістю розробленої системи є те, що ефективність стратегії навчання забезпечується врахуванням психологічних особливостей контингенту користувачів, кінцевої мети навчання, мотивації всього процесу отримання освіти, а саме, специфіки професії моряка.

Треба зауважити, що курсантам академії доступні матеріали будь-якого курсу, вони мають можливість переглянути навчальний план своєї підготовки. Основна мета такої відкритості – мотивувати курсантів до самонавчання, зацікавити їх не тільки перспективою, але і предметною складовою процесу навчання. Це досягається також професійною спрямованістю змісту всіх, а не тільки спеціальних дисциплін. Наприклад, на першому курсі будь-якого технічного навчального закладу традиційно вивчаються такі дисципліни, як фізика, математика, інформатика. Однак програми цих дисциплін в академії істотно відрізняються. Закладаючи фундаментальну основу, програми максимально враховують потребу спеціальних, «морських» дисциплін у базових знаннях курсантів, їх умінні використовувати набуті компетентності в своїй майбутній професійній діяльності (рис.1).

Широкі можливості для комунікації - одна з найсильніших сторін системи дистанційного навчання. Система підтримує обмін файлами будь-яких форматів - як між викладачем і курсантом, так і між самими курсантами. Сервіс розсилки дозволяє оперативно інформувати всіх учасників курсу або окремі групи про поточні події.

Важливою особливістю системи дистанційного навчання є те, що вона створює і зберігає портфоліо кожного курсанта (студента), куди заносяться дані про виконанні роботи, оцінки і коментарі викладачів, повідомлення на форумі.

Викладач може створювати і використовувати в рамках курсу будь-яку систему оцінювання. Всі позначки з кожного курсу зберігаються у зведеній відомості, що дозволяє контролювати "відвідуваність", активність курсантів під час навчальної роботи в мережі.

Дослідження показують, що відсоток студентів, здатних навчатися самостійно, без обговорення проблем з іншими, досить малий. Виконання групових завдань, участь у ситуаційних і ділових іграх значно збільшують мотивацію.

З появою в академії сайту дистанційного навчання природним стала перевірка знань курсантів тестуванням. Це забезпечує всебічне охоплення матеріалу, об'єктивність оцінювання, усунення психологічних бар'єрів, властивих традиційним іспитам, можливість підготовки і попереднє тестування в будь-який зручний для курсанта час.

Курс: 1 курс. Информа...
www.dist.kma.ks.ua/course/view.php?id=8

Сервисы Свежие ключи для Е gmail Херсонський держав Сайт дистанційного Microsoft Exchange Погода в Херсоне н VK Татьяна Зайцева Одноклассники Другие з

Сайт навчання ХДМА Русский (ru) Тетяна Василівна Зайцева

1 курс. Інформаційні технології (професійне спрямування "Судноводіння")

В начало Херсонська державна морська академія Факультет судноводіння Кафедра інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж Інформаційні технології
1 курс. Інформаційні технології (професійне спряму...

НАВИГАЦІЯ

В начало
Моя домашня сторінка
Страницы сайта
Текущий курс

Новостной форум
Робоча програма
Документальна підготовка

4 Модуль. ІТ в судноводінні

Розділ містить матеріал, який допоможе курсантам сформувати предметні ІТ компетентності для подальшої професійної діяльності

Підручники, довідники Excel
Вбудованні функції Excel

Тема 1. Розрахунок прибутку від перевезення вантажів (Расчет прибыли от перевозки грузов)

Лабораторна робота 1.
Завдання 1
Статистичні функції
Функція РАНГ
Функція ЕСЛИ при розрахунку тенденції перевезень
Тест 1.

Рис.1. Сторінка сайту дистанційного навчання дисципліни «Інформаційні технології»

Зв'язати результати навчання та компетенції – складне питання, якому слід приділяти чимало уваги. Орієнтація на результати освіти є сьогодні актуальним для української вищої школи, і вимагає інтеграцію академічної та професійної освіти, визнання кваліфікацій, отриманих в процесі вищої освіти, розвиток освіти протягом усього життя. Суспільство повинно звикати до ситуації, коли опис результатів освіти буде надаватися на мові компетенцій.

Суть нової парадигми освіти можна схарактеризувати такими факторами:

1. зміщення основного акценту із засвоєння значних обсягів інформації на оволодіння способами безперервного набуття нових знань і уміння вчитися самостійно;
2. освоєння навичок роботи з будь-якою інформацією, з різнорідними, суперечливими даними, формування навичок самостійного, критичного типу мислення;
3. поступова зміна традиційного принципу «формувати знання, уміння і навички» принципом «формувати професійну компетентність».

Невід'ємною частиною перебудови поглядів на результати вищої освіти є систематичне впровадження в процес навчання тестового контролю, який повинен бути різноманітним по формі проведення, по ступені значущості, мати завдання прикладного практичного характеру та відрізнятися по об'єму міждисциплінарних завдань.

У технологіях дистанційного навчання саме тестування розроблено найбільш чітко і повно. Тести розраховані на перевірку розуміння як теоретичного, так і практичного матеріалу. Як правило, для поточного контролю знань використовуються тести нескладних типів, підсумкова перевірка знань завжди містить комбінацію різних типів тестових завдань.

На пробних тестуваннях викладач не перешкоджає, а навіть підтримує підказки одних курсантів іншим. У рамках експерименту компетентісно-комунікативного підходу до підготовки майбутнього моряка такі елементи як взаємовиручка, підтримка, взаємодопомога є важливими складовими професії. Діалог, обговорення питань тесту і відповідей на них сприяють поглибленому розумінню предмета, обговоренню різних точок зору і знаходженню правильної відповіді. Зрозуміло, під час комплексного тестування, за результатами якого оцінюються знання курсантів, кожен курсант працює самостійно.

Наступним етапом роботи команди виконавців проекту стала перевірка ефективності його використання. Тут ми бачимо два основних напрямки: по-перше, це навчальна робота протягом семестру, тобто використання СДН з метою вивчення матеріалу, виконання поточних завдань та звіт про виконання у вказаний викладачем інтервал часу, а також міні-тестування за темами теоретичного матеріалу. Поточні результати миттєво відображуються в електронній відомості. Це спонукає курсанта більш відповідально відноситися до підготовки, не відкладати виконання завдань «на потім». Оцінка результатів цієї роботи у вигляді поточних відомостей спільно з традиційною оцінкою викладача показала реальне покращення ставлення курсанта до навчання, підвищення його розуміння про необхідність мати якісну підготовку.

Другий напрямок перевірки ефективності системи дистанційного навчання ХДМА – це аналіз якості підготовки курсантів, яка перевіряється під час екзаменаційної сесії. Тому головне завдання цього напрямку – формування механізму об'єктивної оцінки знань курсантів морської академії.

Для цього виконавцями проекту «СДН ХДМА» було спроектовано та реалізовано у вигляді окремої гілки структурно-логічне дерево проведення тестування під час екзаменаційної сесії. Створена структура дозволяє курсанту швидко зареєструватися та почати екзаменаційне тестування. Тут треба відмітити, що кожен курсант має свій унікальний пароль для входу в систему, та тест відкривається адміністратором сайту саме під час екзамену, що дозволяє уникнути будь-якого впливу на результати незалежного тестування.

Для об'єктивного оцінювання знань курсанта по кожній дисципліні на сайті дистанційного навчання був сформований банк тестових питань, що покриває весь навчальний матеріал дисципліни. Система автоматично формує для кожного, хто проходить тестування з дисципліни, персональний варіант, який враховує типи завдань, їх складність, тематику, час випробування. Все це, зрозуміло, вкладає в тест саме викладач, що підготував його для проведення екзамену.

Наявність загального банку питань дала змогу швидко та якісно підготувати комплексне підсумкове тестування, яке повністю замінило екзаменаційні іспити під час сесій. Зазначимо, що комплексне тестування – це така комплектація тесту, яка передбачає перевірку компетенцій одночасно з декількох дисциплін, тобто виявляє саме комплексну підготовку майбутнього моряка, його здатність орієнтуватися у всіх тонкощах обраної професії. Наприклад, в комплект тестових питань для курсантів старших курсів входили питання з дисциплін: навігація та лоція, теорія та будова судна, морехідна астрономія, електрорадіонавігаційне обладнання суден та інші, всього одинадцять дисциплін. Доречи, частина питань була сформульована англійською мовою (рис. 2).

Рис.2. Приклад тестових завдань комплексної перевірки

Слід також ураховувати, що систематичне застосування тестового контролю знань створює сприятливі умови для підготовки майбутніх спеціалістів морської галузі до проходження тестування в круїнгових компаніях, як вітчизняних, так і закордонних.

Для проведення екзаменаційного або комплексного тестування заздалегідь зазначається, які дисципліни та які розділи цих дисциплін увійдуть до кожного тесту, скільки тестів має здати курсант. Система автоматично формує тест з банку питань, також автоматично підраховує відсоток вірних відповідей з кожної теми тесту, та сумарний відсоток за весь виконаний тест.

Як правило, в середньому по дисципліні складається 200-300 питань, розбитих на п'ять тем, кожна з яких має свій рівень складності. Загальна максимальна сума балів за тест становить $100\% / 2 = 50$. Кількість питань екзаменаційного тесту - 50. Питання тесту повинні покривати всю дисципліну, розкриваючи основний її зміст, перевіряючи не тільки теоретичні знання курсанта, але і його вміння застосувати ці знання при розв'язуванні професійних задач.

Безпосереднє створення тесту з дисципліни потребує від викладача глибокого розуміння її специфіки, тих вимог, які пред'являються до фахівця морської галузі з

урахуванням компетентнісного підходу до його підготовці. Перед створенням тесту корисно розробити таблицю, в якій всі питання кількісно розбиті за категоріями, а також визначені бали за кожну правильну відповідь.

Таблиця №1.

Категорії тестових завдань

№ теми	Кількість питань, які складені по кожній темі	Кількість питань тесту з теми	Бал за правильну відповідь на одне питання
1	60	20	1
2	50	16	2
3	40	8	3
4	30	4	4
5	20	2	4
	Всього питань	Кількість питань тесту на іспиті	Максимальний процент за тестування
	200	50	100

У такому випадку нескладно розрахувати кількість варіантів, які формуються системою, використовуючи широко відому формулу комбінаторики кількості поєднань з N елементів (складених питань) по M елементів (питань варіанту по темі):

$$C_N^M = \frac{N!}{M!(N-M)!}$$

Наприклад, за даними таблиці 1 маємо:

$$C_{80}^{20} = \frac{60!}{20!(60-20)!} = 4 \cdot 10^{15},$$

$$C_{50}^{16} = \frac{50!}{16!(50-16)!} = 5 \cdot 10^{12},$$

$$C_{40}^8 = \frac{40!}{8!(40-8)!} = 8 \cdot 10^7,$$

$$C_{30}^4 = \frac{30!}{4!(30-4)!} = 27405,$$

$$C_{20}^2 = \frac{20!}{2!(20-2)!} = 190.$$

Тоді загальне число варіантів, складених системою з усіх тем тесту, - це добуток отриманих значень, тобто число порядку 1040. Така кількість варіантів з дисципліни практично виключає повний їх збіг на іспиті.

Блок статистичного аналізу результатів тестування дистанційної платформи дає можливість побачити результати тестування кожного курсанта окремо та всієї групи. Викладачі мають змогу порівняти результати як всередині групи, так і з іншими групами курсу; проаналізувати отримані бали по різних предметах, що дає продуктивний зворотний зв'язок і можливість визначення тем або розділів навчального матеріалу, які потребують подальшої корекції.

Треба обов'язково зазначити, що підсумкова оцінка знань курсанта складається з двох рівноважних оцінок – той, що до початку тестування по кожному предмету викладачі виставляли в екзаменаційну відомість у вигляді балів поточної успішності курсантів (від 0 до 50 балів), та той, що отримали курсанти під час проходження тестів (автоматично сформований системою результат незалежного тестування, максимальний бал – 50). Сума цих двох показників є та загальна кількість балів, яку отримував курсант відповідно критеріям оцінювання, прийнятим у вищій школі (від 0 до 100 балів).

Таблиця №2.

Приклад частини екзаменаційної відомості

Прізвище курсанта	№ залікової книжки	ОЦІНКА				
		Бали поточного контролю	Бали семестрового контролю	Підсумкова кількість балів	ECTS	За національною шкалою
Шевченко Петро	1234567	46	32	78	C	добре

Основна мета системи дистанційного навчання ХДМА - підвищити якість підготовки майбутніх моряків. Для об'єктивної оцінки впливу використання системи дистанційного навчання на рівень знань курсантів був проведений статистичний аналіз результатів підготовки експериментальної групи курсантів до екзаменаційного тестування. А саме, було проведено пробне тестування (5 сеансів) по одній з найбільш професійно спрямованих дисциплін - дисципліні «Теорія і будова судна».

Середній відсоток по групі при першому тестуванні склав 57%. При цьому курсанти визначили, які розділи для кожного з них є недостатньо освоєними і вимагають більш ретельного вивчення та закріплення. Наступні сеанси, проведені після підготовки до них з використанням матеріалів з дисципліни, викладених на системі дистанційного навчання, показали відповідно 63%, 76%, 85%, 93%.

Підсумкове, екзаменаційне тестування групи проводилося по екзаменаційного тесту, що має ту ж структуру, що і навчальний (пробний) тест, але складається з питань зі зміненим формулюванням. Середній результат по групі склав 96%.

По-перше, це говорить про те, що проявляється зацікавленість курсантів в підвищенні оцінки, а значить, і в освоєнні матеріалу. По-друге, тестування стає для екзаменованих звичайним процесом перевірки його кваліфікації, що полегшує проходження їм співбесіди у вигляді комп'ютерного тестування в крьюїнгових компаніях.

На наступній діаграмі можна проаналізувати розкид оцінок курсантів 4 року навчання, які склали комплексну перевірку знань у вигляді тестування (рис.3).

Загальна кількість студентів за діапазонами оцінювання

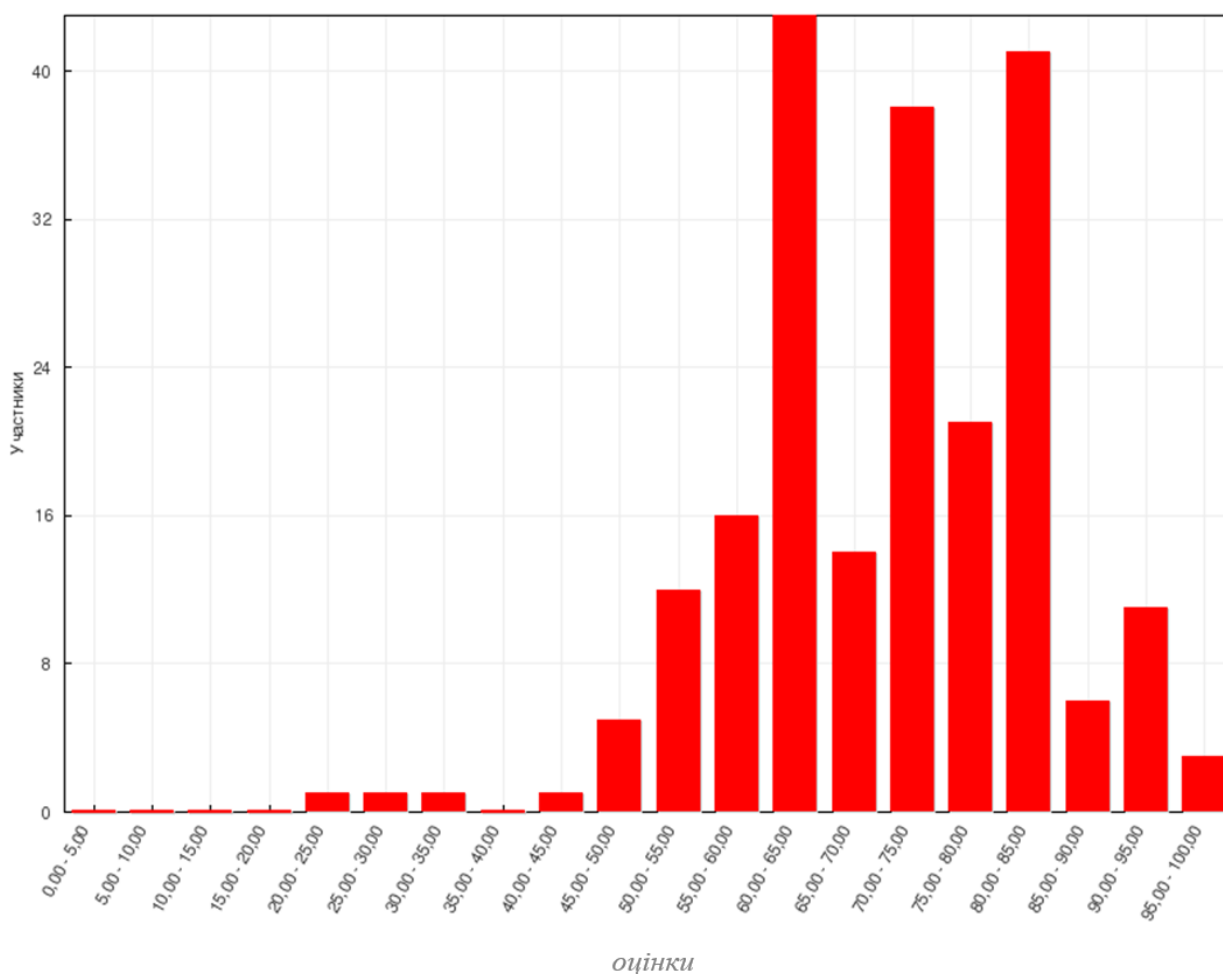

Рис.3. Статистична діаграма успішності групи курсантів після тестування

Висновки

Проведене дослідження показало, що використання сучасних комп'ютерних технологій, а саме системи дистанційного навчання, що створена виконавцями проекту СДН ХДМА з урахуванням специфіки професійної спрямованості, позитивно вплинуло на підвищення якості підготовки фахівців морської галузі, їх компетентності як майбутніх фахівців та здатності виконувати складні завдання, що відносяться до їх професійної діяльності.

Перевірка знань у режимі незалежного комп'ютерного тестування підтвердила, по-перше, об'єктивність оцінювання знань, тобто залежність оцінки лише від фактичних знань курсанта, при використанні системи критеріїв що є однаковими для всіх курсантів і не розрізняються від ставлення викладача до того чи іншого курсанта, а по-друге, більш відповідальне ставлення самих курсантів до навчання протягом семестру та підготовки до сесії.

Тут значну роль також зіграло те, що за допомогою СДН була впроваджена систематичність процедури контролю, яка є важливою складовою, так як регулярне діагностування підтримує необхідність повсякденної підготовки курсанта, розвиває його здатності до самонавчання.

Основними принципами контролю успішності в дистанційному курсі є: об'єктивність, систематичність, відкритість (гласність), оптимальність. Об'єктивність полягає в науково і методично обґрунтованому змісті контрольних завдань і питань, що охоплюють весь курс або його частину, точних і адекватно встановлених критеріях оцінки знань і умінь. Фактично об'єктивність контролюючих процедур означає реальну оцінку знань незалежно від того, який викладач і з якими особистісними якостями проводить контроль.

Регулярне проведення процедури контролю є важливою складовою навчального процесу і виконує не тільки облікову, а й коригуючу, навчальну та виховну функції, розвиває у курсантів здатність до саморефлексії.

Відкритість результатів полягає в оцінюванні всієї групи по одним і тим же критеріям, в усвідомленні студентом еталонних вимог до рівня знань. Оптимальність контролю забезпечується методично і науково обґрунтованим співвідношенням між блоками навчання, засвоєнням матеріалу та контролю. Продуманість цього співвідношення дозволяє закріпити знання, трансформувати їх в професійно необхідні компетентності.

Аналіз проведеного тестування під час зимової екзаменаційної сесії показав, наскільки важливими для курсанта є основоположні принципи створених для нього матеріалів.

Досвід використання платформи дистанційного навчання в Херсонській державній морській академії як викладачами, так і курсантами підтверджує многогранність використання даного потужного інструментарію в педагогічній діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Биков, В.Ю. & Лапінський, В.В. (2012). Методологічні та методичні основи створення і використання електронних засобів навчального призначення. *Комп'ютер у Школі та Сім'ї*. 2. 3-6.
2. Кравцов Г.М. (2008). Система моніторингу якості електронних інформаційних ресурсів вузу. *Інформаційні Технології в Освіті*. 2. 42-46.
3. Кравцов, Г.М. & Тарасіч, Ю.Г. (2013). Сучасний стан дистанційного навчання у ВНЗ України. *Матеріали другої міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми теорії та практики дистанційної та електронної освіти»*. 2. 50-54.
4. Кухаренко, В.М. (2012). Теорії навчання на сучасному етапі розвитку дистанційного навчання. *Теорія та Методика Електронного Навчання*. Кривий Ріг. 3. 153-161.
5. Кухаренко, В.М. (Ред), Рибалко, О.В. & Сиротенко, Н.Г. (2002). Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс. (3-є вид.). Харків: НТУ ХП, "Торсінг". 320.
6. Кухаренко, В.М., Романовський, О.Г. & Панфілов, Ю.І. (Ред.). (2012). Формальне, неформальне, інформальне і соціальне у дистанційному навчанні. *Соціальні педагогічні технології в освіті*. Харків: НТУ "ХП". 12(3). 114-124.
7. Кухаренко, В.М. (2015). Системний підхід до змішаного навчання. *Інформаційні Технології в Освіті*. 24. 53-67.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003-10. (2010). Київ. Режим доступу <http://kodeksy.com.ua/ka/buh/kp.htm>.
9. Сайт дистанційного навчання ХДМА. Режим доступу <http://www.dist.kma.ks.ua/>.
10. Смірнова-Трибульська, Є.М. (2007). Дистанційне навчання з використанням системи MOODLE. Херсон: Айлант. 465.
11. Триус, Ю.В. (ред.), Герасименко, І.В. & Франчук, В.М. (2016). Система електронного ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник. Черкаси. 220.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Vukov, V.Yu. & Lapinsky, V.V. (2012) Methodological and methodological foundations for the creation and use of electronic educational tools. *Computer in School and Family*, 2, 3-6.

2. Kravtsov, G.M. (2008) The system of monitoring the quality of electronic information resources of the university. *Information Technologies in Education*, 2, 42-46.
3. Kravtsov, G.M. & Tarasych, Yu.G. (2013) The modern state of distance learning in higher educational institutions of Ukraine. *Materials of the second international scientific-practical conference "Problems of the theory and practice of distance and electronic education"*. 50-54.
4. Kukharenko, V.M. (2012) Theory of teaching at the present stage of development of distance learning. *Theory and Method of E-learning*, Krivoy Rog, 3, 153-161.
5. Kukharenko, V.M., Rybalko, O. V. & Syrotenko, N.G. (2002) Distance Learning: Terms of Use. Distance course (3rd ed.). Kharkiv, NTU KhPI Torsing. 320.
6. Kukharenko, V.M. Romanovsky, O.G. & Panfilov, Yu.I. (Ed's) (2012) Formal, not formal, informal and social in distance learning. *Social Pedagogical Technologies in Education*. Kharkiv, NTU KhPI. 12(3). 114-124.
7. Kukharenko, V.M. (2015) System approach to mixed learning. *Information Technologies in Education*. 24, 53-67.
8. National Classifier of Ukraine: Classification of professions DK 003-10. (2010) Kyiv. Retrieved from <http://kodeksy.com.ua/ka/buh/kp.htm>.
9. The KSMA's Distance Learning Site. Retrieved from <http://www.dist.kma.ks.ua/>.
10. Smirnova-Trybul'skaya, E.N. (2007) Distance learning with the use of the system MOODLE. Kherson, Ailanthus. 465.
11. Trius, Yu.V., Gerasimenko, I.V. & Franchuk V.M. (2016) Electronic HEI system based on MOODLE. Cherkassy, 220.

Стаття надійшла до редакції 06.08.2017

Lyudmila Kravtsova, Tatyana Zaytseva, Natalia Kaminskaya
Kherson State Maritime Academy, Kherson, Ukraine

ANALYSIS OF EFFICIENCY OF THE DISTANCE TRAINING SYSTEM IN THE PROCESS OF COMPETENCY VERIFICATION

The Kherson State Maritime Academy conducts experimental research on the integration of the educational process on the basis of a competence approach to the state educational policy of Ukraine. One of the directions of this work is the creation and implementation of a distance education platform to support the educational process in the Kherson Maritime Academy.

The distance learning system of KSMA is built on the basis of the open Moodle platform, which offers a wide range of opportunities to fully support the learning process in the remote environment, namely, a variety of ways of presenting the training material, testing knowledge and monitoring progress. The peculiarity of the developed system is that the effectiveness of the training strategy is provided by taking into account the psychological characteristics of the user contingent, the ultimate goal of training, the motivation of the whole process of education, namely, the specifics of the seaman's profession. One of the main directions of the work was a complete replacement of the classical methodology for conducting the examination session for complex testing, which covers all disciplines from 1 to 5 courses of study and is conducted on the basis of a distance education platform.

The results of the experiment showed that own site of distance learning is an effective tool for studying the teaching material and for testing the quality of its learning.

Keywords: distance learning, competence approach, system testing.

Кравцова Л.В., Зайцева Т.В., Каминская Н.Г.

Херсонская государственная морская академия, Херсон, Украина

АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ СИСТЕМЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ПРОВЕРКИ КОМПЕТЕНЦИЙ

В Херсонской государственной морской академии проводится исследовательская экспериментальная работа по интеграции учебного процесса на основе компетентностного подхода в государственную образовательную политику Украины. Одним из направлений этой работы является создание и внедрение платформы дистанционного образования для поддержки учебного процесса в Херсонской морской академии.

Система дистанционного обучения ХГМА построена на основе открытой платформы Moodle, которая предлагает широкий спектр возможностей для полноценной поддержки процесса обучения в дистанционной среде, а именно, разнообразные способы представления учебного материала, проверки знаний и контроля успеваемости. Особенностью разработанной системы является то, что эффективность стратегии обучения обеспечивается учетом психологических особенностей контингента пользователей, конечной цели обучения, мотивации всего процесса получения образования, а именно, специфики профессии моряка. Одним из основных направлений работы была полная замена классической методики проведения экзаменационной сессии на комплексное тестирование, которое охватывает все дисциплины от 1 до 5 курса обучения и проводится на основе платформы дистанционного образования.

Результаты проведенного эксперимента показали, что собственный сайт дистанционного обучения учебного заведения является действенным средством как для изучения учебного материала, так и для проверки качества его усвоения.

Ключевые слова: система дистанционного обучения, компетентностный подход, компетенции, система тестирования.